

OTSA KUJU AUTOR: Me oleks nagu kuulnud teda laulmas, valasime ta hääle monumenti

• Georg Ots hakkab varsti teatrikostüümis skulptuurina istuma Estonia teatri ees.

Ivo Karlep
ivo.karlep@tallinnlv.ee

► «Me pidime rõhutama lauljat, aga nii, et ta kõlaks kokku taamal oleva Estonia-ga. Nii nagu Otsa hääl kõlas kokku teatri teiste näitlejate häältega, aga ei varjutanud neid, vaid tõstis just esile,» rääkis üks Otsa monumenti võidukavandi autoreid, maastikuarhitekt Kristofer Soop.

Eesti ühe andekama ooperilaulja Georg Otsa mälestusmärgi ideekonkursi võitis võistlustöö «Muusa», mille autorid on skulptorid Ilme ja Riho Kuld, maastikuarhitekt Kristofer Soop ja arhitekt Ott Alver. Riho Kuld tunnistas, et Otsa mälestuse jäädvustamine on nii temale kui ka kogu meeskonnale eelkõige suur au ja ta ise on alati kuulunud Otsa austajate hulka.

«Georg Otsa olemus oli ju üldiselt teada, aga temast kõigile nähtav mälestuse tegemine vajab ikka süvenemist ja mõtetööd, mida me siis koos abikaasa ja teistega tegime,» rääkis Kuld. «Me olime abikaasaga päris ühel lainel ja parandasime ning täiendasime teineteist. Torisedes võiks ju ka nii öelda, et Ilme segas kogu aeg mind ideede elluviimisel ja kriitiseeris kõiki detaile, aga ei, nii ma ikka ei ütle, sest see oligi meeskonnatöö ja arhitektid olid ka kaasatud. Ilme juhtis sageli tähelepanu, kui talle tundus, et mõni minu mõttelend vajaks ehk korrigeerimist. Ja see on olnud lõpptulemuse seisukohalt hea.»

Kaasautor Ilme Kuld kinnitas abikaasa sõnu: «Georg Otsal oli väga ilus hääl ja püüdsime isegi seda kuidagi sinna kujusse panna.»

Paras proovikivi

Mälestusmärgi asukoht Rahvusopera Estonia maja ees tänava ääres osutus võistlejatele parajaks proovikiviks. «Tegime selle kuju, pidades eelkõige silmas Georg Otsa teatrirolli ja muusikat, mis teatris kõlas tema ajal,» jätkas Riho Kuld. «Otsa laul mõjus mehiselt ja võimsalt, ma imetlesin teda alati. Kuju loomisel ei mõelnud me aga nii klassikalisest võtmest, nagu kõlasid laulja aariad. Me lasime tänapäevast suhtumist, aga alati nii, et see oleks harmooniliselt Georg Otsaga kooskõlas. Mulle tundub, et me tegime temaga kogu

Estonia ette tulev Georg Otsa mälestusmärk meenutab tema kuulsat ooperirolli Don Juani.

Koidula kuju peaks olema ka pealinnas

«Meil ei ole veel jäädvustatud kaugeltki mitte kõiki neid, kelle peale peaksime vahetevahel mõtlema, kas või möödudes korraks pilgu peale viskama ja tänama selle eest, mida nad on ühiskonna heaks teinud,» ütles kujur Riho Kuld.

Eesti inimeste seas on kujurite Ilme ja Riho Kulla arvates veel väga palju neid, kelle mälestus nõuaks jäädvustamist kohtades, kus inimesed käivad. «Meil ei ole sugugi veel kõiki neid jäädvustatud, kelle peale peaksime vahetevahel mõtlema, kas või möödudes korraks pilgu peale viskama ja tänama selle eest, mida nad on ühiskonna heaks teinud,» ütles Riho Kuld. «Koidulale ja Jannsenile pandi Tartus küll kuju püsti, aga Koidula peaks olema ka pealinnas.»

Ilme Kuld, kes loeb parajasti Lydia Koidula elust pajatavat raamatut, kiitis seda mõtet, sest raamatutest üksi ei piisa ja Koidula peaks meid oma kohalolekuga julgustama ka mõnes pealinnas avalikus kohas. Riho Kullale kui spordisõbrale meeldiks, kui ka meie väljapaistvaid atleete rohkem hinnataks. «Näiteks Kristjan Palusalu kuju võiks olla mõnes käidavas kohas, ta on seda väärt. No ja veel nii mõnigi peaks olema!»

«Olime Otsa skulptuuri luues päris ühel lainel ja parandasime ning täiendasime teineteist,» rääkis kujuritepaar Riho ja Ilme Kuld.

aeg koostööd. Me nagu kuulasime teda kogu aeg ja sellest lähtuvalt ka sündis see kuju. Leidsime uued, originaalsed vormid, mida kasutada. See kõik oleks tulnud nagu iseenesest ja

tundub tagantjärele sama loomulik nagu oli Georg Otsa enda kunst, mida ta meile on kinkinud.»

Ehk just sellesama keerulise asukoha pärast ei leidnudki

11 töö hulgas teise ega kolmanda preemia väärilist kavandit. Mälestusmärgi saamiseks korraldatud võistluse žürii esimehe, abilinnapea Vadim Belobrovtsevi sõnul paistis «Muusa» teiste tööde seast silma. «Estonia teatri- ja kontserdimaja ette tekib varsti terrassilaadne viibimise ja peatumise koht,» ütles ta. «Teose kunstiline kujutusviis on mitmetahuline, Otsa portreed on kombineeritud abstraktsete vormidega.»

Žüriisse kuulusid veel Estonia peadirektor Aivar Mäe, lin-

naplaneerimise ameti juht Ignar Fjuk, keskkonna- ja kommunaalmeti juht Ain Valdmann, arhitekt Mihkel Tüür, skulptorid Kirke Kangro ja Edith Karlson ning Estonia Seltsi juhataja Mart Mikk.

Valmib veel sel aastal

Võitjate meeskonda kuulunud maastikuarhitekt Soop selgitas monumenti sobitamisel ette tulnud raskusi. «Estonia maja ees oli meie taotlus mitte konkureerida selle ehti-

se arhitektuuriga ja seda varjutada, vaid vastupidi – esinduslikku hoonet esile tuua. Ja see ei olnud kerge ülesanne,» rääkis Soop. «Me pidime rõhutama lauljat, aga nii, et ta kõlaks kokku taamal olevaga. Nii nagu Ots kuulus lahutamatuks selle teatri juurde, nagu tema hääl kõlas kokku teatri teiste näitlejate häältega, aga ei varjutanud neid, vaid tõstis just esile. Teatritesine on seni veel üsna tühi koht tänaval, inimesed lähevad lihtsalt mööda. Nüüd tekib sinna omaette väärtustatud ala, mis sunnib pilku pöörama ja ehk hetkeks peatumagi. Viru hotelli poo-

«Inimesed ei lähe Estonia eest enam niisama mööda.»

le on seal väike langus ja seegi tuli oskuslikult ära kasutada, et laulja kuju tõuseks hästi esile. Ja kogu mälestusmärgi

ümber tekib justkui oma ruum.»

Tulimõeldas ka, kuidas pääseks ligi ratas- toolis inimesed. Nüüd pole tarvis teha selleks eraldi teed, sest ülesande lahendab looduslik kalle. «See on ka Estonia ruumes tegutseva restorani esine ala ning suvel saab seda kasutada

istumispaigana,» mainis Soop. Muidugi huvitab meid kõiki, millal kuju valmis saab. Pronksivalu võtab aega üheksa kuud, kuid Belobrovtsev avaldas siiski lootust, et kuju saab avada juba tänavu, Georg Otsa 100. sünnipäeva aastal.

Eriolukorra tõttu avaliku üritust võitjate autasustamiseks ei korraldata. Virtuaalse näitusega võistlustöödest on võimalik tutvuda interneti veebigaleriis.

Volikogu testib elektroonilist hääletussüsteemi

► Volikogu võtab alanud nädalal kasutusele elektroonilise hääletussüsteemi, mis lubab volinikel end hääletamisel turvaliselt tuvastada, süsteemi testitakse kahel prooviistungil. Volikogu esimehe Tiit Teriku sõnul peeti ajaloo esimene e-istung 16. aprillil ning see sujus tehniliste tõrgeteta. Uues süsteemis saavad volinikud end tuvastada ID-kaardi või mobiil-ID-ga. 30. aprillil kell 16 algavat Tallinna linnavolikogu istungit saavad kõik huvilised jälgida veebiülekanne aadressil www.tallinn.ee/est/ls-tungid-ja-paevakorrad.

Mustamäe tee remondis

► Remont käib Mustamäe tee lõigul, mis ulatub Kadaka teest Endla tänavani. Tööde ajal on tänav avatud, kuid remont toob ebamugavusi liiklemisel. Kristiine linnaosa vanema Jaanuse Riibe sõnul on tegemist suure liikluskorrumusega lõiguga: «Mustamäe teel liigub palju ühisõidukeid ja autosid, aastatega olid teesse kulunud roopad, mis nüüd parandatakse.» Asfaldi panek kestab nädala lõpuni.

Aprillis lisandus tänavatele 30 000 inimest

► Statistikaameti andmetel näitavad värsked mobiiltelefonide liikumise analüüsid, et inimesed on hakanud taas rohkem väljas ringi käima. 30 000 tallinlast on rohkem liikuma hakanud ja kodus püsijate arv on langenud kogu eriolukorra madalaima tasemeni. Märtsi viimasel esmaspäeval oli Tallinnas paigalpäisivate ja väheliikuvate mobiilide osatähtsus 48%, mis oli 23% kõrgem kui enne eriolukorda.